

Representantforslag 19 S

(2014–2015)

fra stortingsrepresentantene Bård Vegar Solhjell og Audun Lysbakken

Dokument 8:19 S (2014–2015)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Bård Vegar Solhjell og Audun Lysbakken om anerkjennelse av Palestina som egen stat

Til Stortinget

Bakgrunn

Det er tverrpolitisk enighet i Norge om at det palestinske folket har rett til selvbestemmelse. Dette har også den internasjonale domstolen i Haag (ICJ) slått fast. Selvbestemmelsen innebærer at palestinerne har rett til å opprette en egen stat dersom det er dette de ønsker.

Forslagsstillerne ser med bekymring på mangelen på fremgang i de siste års fredsforhandlinger i konflikten mellom Israel og Palestina. Et premiss i norsk utenrikspolitikk har vært at en fremforhandlet fredsavtale skal komme forut for en anerkjennelse av Palestina. Forslagsstillerne mener det nå er gode argumenter for å anerkjenne Palestina som stat, selv om det ikke foreligger en ferdigforhandlet fredsavtale.

FN-paktens artikkel fire fastsetter at medlemskap bare er åpent for stater. Det har tradisjonelt vært stilt fire krav til en stat:

1. En fast befolkning.
2. Et definert territorium.
3. Et indre selvstyre.
4. Evne til å kunne stå i diplomatisk forbindelse med andre stater.

Palestina har en fast befolkning og gjør krav på grensene fra 1967, i tråd med en rekke FN-resolusjoner. De har i flere år opptrådd på det diplomatiske planet gjennom PLO, og inngått folkerettslige avta-

ler, eksempelvis Oslo-avtalen. Palestinerne har ikke indre selvstyre på grunn av Israels ulovlige okkupasjon. Det er ikke heldig at folkerettsstridige handlinger fra en annen stat skal hindre FN-medlemskap for palestinerne. En palestinsk stat vil heller ikke krenke en annen stats suverenitet.

Den 23. september 2011 leverte president Mahmoud Abbas Palestinas formelle søknad om status som fullverdig FN-medlem. PLO hadde da siden 1974 hatt observatørstatus i FN's generalforsamling. Den 29. november 2012 ble Palestinas status oppgradert til «observatørstat uten medlemskap» etter resolusjon 67/19 i FN's generalforsamling.

Norge har allerede langt på vei gitt en anerkjennelse av en palestinsk stat gjennom oppgraderingen av den palestinske representasjonen i Norge til ambassadørs rang. Målet om en selvstendig palestinsk stat har vært en utvetydig sentral del av norsk utenrikspolitikk i flere år, og er også den nåværende regjeringens uttalte mål. Likevel har norsk politikk frem til i dag vært basert på et premiss om at staten Palestina ikke kan anerkjennes før det foreligger en fremforhandlet avtale mellom partene. Argumentene for dette har vært basert på en genuin tro på at forhandlingssporet ville kunne føre frem til en fredelig løsning. I tillegg har det vært lagt vekt på at statsdannelse vil ha en rekke begrensninger før en fredsavtale er på bordet. Selv om Palestina blir anerkjent som stat, vil staten fremdeles ikke ha kontroll over egne grenser eller ha en bærekraftig økonomi. Dette er riktige innvendinger; Palestina vil ha enorme utfordringer på tross av anerkjennelse. Likevel mener forslagsstillerne at dette er den beste strategien Norge har for å bidra til å bevege konflikten mot en fredelig løsning.

Forslagsstillerne ser på anerkjennelsen av Palestina som et ledd i å styrke forhandlingssporet, ikke svekke det. Det er i dag ingen reelle fredsforhandlin-

ger med et snarlig håp om en avtale som får slutt på okkupasjonen, og som gir Israel og Palestina sikkerhet. En rekke aktører i prosessen, for eksempel USAs president Barack Obama, har sagt at det skjeve maktforholdet mellom partene er et hovedproblem i forhandlingene. Ved å anerkjenne Palestina forut for en fremforhandlet løsning vil man redusere dette skjeve maktforholdet.

I dag har de fleste stater (133 av FNs 193 medlemsland) anerkjent Palestina. Sverige varslet 5. oktober 2014 at de vil anerkjenne Palestina. Det britiske underhuset vedtok i 13. oktober 2014 et ikke-bindende forslag om anerkjennelse. Frankrikes utenriksminister Laurent Fabius svarte 14. oktober 2014 på et spørsmål i det franske parlamentet at Frankrike ville anerkjenne Palestina dersom forhandlingssporet ikke førte frem. Han presiserte at det da ikke ville være snakk om en symbolsk handling slik som i Storbritannia, men en reell anerkjennelse. Ifølge internasjonale medier sirkuleres det i disse dager et utkast til en sikkerhetsrådsresolusjon som setter en tre års frist for israelsk tilbaketrekking fra områdene som ble okkupert i 1967, og opprettelsen av en palestinsk stat.

Forslagsstillerne mener det er viktig at Palestinas status blir hevet, og det haster. Utsiktene til en tostatsløsning blir stadig svekket på grunn av de økende ulovlige israelske bosettingene.

Forslagsstillerne mener et sterkere politisk press på Israel er nødvendig for å sikre framgang mot en avtale. Dette er nødvendig for å styrke forhandlingsprosessen og Norges mål. Anerkjennelsen er et skritt for å styrke forhandlingsprosessen, og oppgradere Palestina til større grad av likeverdighet med Israel.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen forberede anerkjennelsen av Palestina som egen stat.
2. Stortinget ber regjeringen legge frem for Stortinget hva Norges rolle bør være i fredsprosessen i Midtøsten.

21. oktober 2014